

Ἡ Σημαία

Ἀπό τὰ πολύ παλαιὰ χρόνια οἱ λαοὶ χρησιμοποιοῦσαν διάφορα σήματα ἢ σύμβολα πού δημιουργοῦσαν στήν ψυχὴ τους δέος, ἀφοσίωση καὶ εὐλάβεια καὶ ἔνωναν τοὺς ἀνθρώπους σέ κοινούς ἀγῶνες πολέμου ἢ εἰρήνης. Οἱ διάφοροι λαοὶ τῆς ἀρχαιότητος ἐδιάλεξαν διάφορα ἐμβλήματα, γράμματα ἢ ἀντικείμενα, ἀνάλογα μέ τὴν σπουδαιότητα τῶν ἀντικειμένων αὐτῶν στή ζωὴ τους καὶ τὰ ἱεροποιοῦσαν. Ἡ ἱερότητα τῶν ἐμβλημάτων τους ἱεροποιοῦσε τοὺς σκοποὺς καὶ τὶς ἐπιδιώξεις τους.

Ἡ χρῆση ὅμως τῆς σημαίας σέ διάφορα σχήματα ἢ σύμβολα γενικεύτηκε μόλις τὸν Μεσαίωνα. Ἰδιαίτερα οἱ ἐθνικὲς σημαίες ἐμφανίστηκαν μέ τὸν σχηματισμὸ τῶν ἀνεξάρτητων κρατῶν.

Ἡ ἔννοια τῆς σημαίας ἔχει πολὺ βαθειὰ τὶς ρίζες της στήν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀπὸ τὰ πολύ παλαιὰ χρόνια ταυτίστηκε μέ τὰ σύνορα τοῦ σπιτιοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Κάθε σημαία σκεπάζει καὶ ἓνα σπίτι καὶ κατ'ἐπέκταση μιὰ χώρα. Χαρακτηριστικὰ στή περίοδο τῶν ἱπποτῶν καὶ τῶν μεγάλων οἰκογενειακῶν "οἴκων", κάθε τέτοιος οἶκος εἶχε τό λάβαρο πού χρησιμοποιοῦσε σέ ἐπίσημες τελετές καὶ σέ πολεμικὲς ἐκστρατείες. Παγκόσμια ἡ ἀναγνώριση μιᾶς σημαίας θεωρεῖται σάν ἀπόδειξη τῆς κυριαρχίας τῶν ἀνθρώπων στή χώρα τους καὶ συμβολίζει τὴν ἀνεξαρτησία μιᾶς χώρας ἀπὸ τὰ ἄλλα κράτη τῆς γῆς.

Ἡ σημαία ἔχει ἀποκτήσει μιὰ τέτοια ταύτιση μέ τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἀξιοπρέπεια τοῦ κράτους πού οἱ ἄνθρωποι ὑπερασπίζονται τὴν τιμὴ της καὶ ἀπαιτοῦν σεβασμὸ πρὸς αὐτὴν κατὰ τὸν ἑἰδικὸν τρόπο πού ὑπερασπίζονται τὴν πατρίδα τους καὶ τὴν ἀξιοπρέπεια τοῦ κράτους τους.

Μέχρι τὸ 1960 ἡ Κύπρος δέν ἦταν παρά μιὰ ἀποικία πού ἀγωνιζόταν γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση της. Ἡ βρετανικὴ σημαία συμβόλιζε στήν ψυχὴ τοῦ μέσου Κυπρίου τὴν σκλαβιά καὶ τὴν ὑποδούλωση, ἀπὸ τὴν ὁποία ἤθελε νὰ ἀπαλλαγῆ. Γιὰ τὴν πλειονότητα τῶν Κυπρίων ἡ ἀπελευθέρωση ταυτιζόταν μέ τὴν ἔνωση. Δέν εἶναι λοιπὸν ἐκπληκτικὸ τὸ ὅτι ὁ Ἑλληνοκύπριος δέχτηκε τὴν σημαία τοῦ ἐλληνικοῦ κράτους σάν δική του. Ἐκεῖνο πού εἶναι ἐκπληκτικὸ εἶναι ὅτι δέν συνειδητοποιήθηκε ἢ ἀκόμα καταπολεμήθηκε ἡ ἀλήθεια, πῶς γιὰ 15 χρόνια τώρα ἡ Κύπρος μπήκε σέ μιὰ νέα περίοδο τῆς ἱστορίας της σάν ἀνεξάρτητο κράτος μέ κατ'ἀνάγκη νέους προσανατολισμούς.

Μέ τὴν ἀποτίναξη τοῦ ἀγγλικοῦ ἀποικιακοῦ ζυγοῦ ἀπὸ τὴν Κύπρο τὸ 1960 γεννήθηκε μιὰ νέα χώρα μέ καλά σημειωμένα σύνορα. Μιὰ χώρα πού ἀναγνωρίστηκε ἀπ'ὅλα τὰ κράτη τοῦ κόσμου σάν ἀνεξάρτητη, ἑνιαία καὶ ἱκανὴ νὰ ἀκολουθήσῃ τοῦς δικούς της πολιτικούς

προσανατολισμούς και πεπρωμένα. Τόν ίδιο χρόνο ή Κύπρος υιοθέτησε τό δικό της έμβλημα, τό δικό της λάβαρο μέ τό όποίο θά προχωρούσε γιά νά κατοχυρώση τήν ανεξαρτησία της και τήν έλευθερία και οίκο- νομική πρόοδο όλων τών πολιτών της. "Η Δημοκρατία έχει ίδίαν σημαίαν" λέει ή πρώτη παράγραφος τοϋ άρθρου 4 τοϋ συντάγματος.

Υιοθέτησε τό δικό της λάβαρο ή Κύπρος αλλά δέν πίστεψε σ'αυτό, δέν τ'άγάπησε και τοϋ στέρησε τόν σεβασμό και τήν προστασία που τοϋ άρμυζει. Γι'αυτό και όταν ήλθε ή κρίσιμη στιγμή, τό κυπριακό λάβαρο δέν ήταν στίς άκτές της κερύνειας, έτοιμο νά έμψυχώσει τήν υπεράσπιση της ανεξαρτησίας και της έδαφικής άκεραιό- τητας που συμβολίζει. Τήν στιγμή της ξένης εισβολής, τό κυπριακό λάβαρο ήταν κρυμμένο όχι στίς καρδιές τών κυπρίων, αλλά εκεί όπου τό είχε ρίξει ή άστοργία τοϋ Κυπρίου και ή επίδραση της ξένης προπαγάνδας.

Μετά τά τραγικά γεγονότα τοϋ περασμένου καλοκαιριού πρέπει νά καταλάβουμε ότι ούτε πρέπει ούτε συμφέρει σ'αυτό τόν τόπο νά ξανακρύψουμε τό λάβαρο μας. Αν έννοούμε έστω και στο έλάχιστο τά όσα είπαμε στά 'Ηνωμένα Έθνη τόν περασμένο μήνα, δέν πρέπει νά ξανακρύψουμε τό λάβαρο μας, αλλά νά τοϋ δώσουμε ψυχή και νά τό υψώσουμε στά μάτια όλου τοϋ κόσμου. Αν ακόμα δέν αγαπήσαμε τή σημαία μας τότε δέν αγαπήσαμε ακόμα τόν τόπο μας και λέμε ψέματα στον κόσμο γιά ποιό άκριβώς πράμα άγωνιζόμαστε.

Η σημαία δέν είναι απλώς "ένα ύφασμα σέ σχήμα κατά κανόνα όρθογώνιο ή τετράγωνο μέ ένα ή περισσότερα χρώματα και σύμβολα" όπως λέν συνήθως οι έγκυκλοπαίδειες αλλά έχει τεράστιες πολιτικές προεκτάσεις.

Η αντιπαράταξη της τούρκικης μέ τήν έλληνική σημαία δίνει τήν έντύπωση ότι ό άγώνας δέν είναι δικός μας, γιά τήν επιβίωση της χώρας μας αλλά πολιτική διαμάχη ανάμεσα στην Τουρκία και τήν Ελλάδα. Δέν θάταν παράξενο κάποια μέρα άπέναντι στίς σημαίες της Ελλάδας ν'άντιπαραταχτούν οι σημαίες τοϋ "Τουρκοκυπριακού Όμόσπονδου Κράτους" που ήδη έτοιμάζονται όπως έχη εξαγγείλει ή "Τουρκοκυπριακή Διοίκηση".

Η τούρκικη σημαία είναι λογικό νά κυματίζει στα τούρκικα φυλάκια γιατί οι Τούρκοι κατάκτησαν τά έδάφη μας. Στ'άπέναντι όμως φυλάκια στέκει ή Κύπρος που άνκαι λαβωμένη άγωνίζεται γιά τήν επιβίωση της. Ο ίσχυρισμός ότι δέν υπάρχουνε σάν Κράτος και ότι πρόκειται γιά έλληνοτουρκική διαμάχη δέν είναι ούτε ή επίσημη γραμμή τοϋ Κράτους ούτε τών φίλων μας. Είναι όμως ή γνωστή γραμμή τών έχθρών μας. Ασφαλώς οι φίλοι μας, που πραγματικά ένδιαφέρονται νά διατηρήσουμε τήν ανεξαρτησία και νά άνακτήσουμε τήν

Ιδανική μας άκεραιότητα, δέν είναι δυνατόν νά επιμένουν νά χρησιμοποιούμε τό δικό τους λάβαρο άντί τού κυπριακού.

Η γραμμή που άποφασίστηκε άνάμεσα στη Λευκωσία καί τήν Αθήνα άναφέρεται καθαρά στην ύποστήριξη της άνεξάρτητης καί κυρίαρχης Κυπριακής Δημοκρατίας. Όλες οι ένέργειες μας διεθνώς τείνουν νά προωθήσουν τήν διατήρηση της ύπόστασης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αντίθετα ή τούρκικη προπαγάνδα προβάλλει τό έπιχείρημα πώς δέν ύπάρχει ή Κυπριακή Δημοκρατία καί ότι ή Κυπριακή Κυβέρνηση δέν είναι παρά μόνο ή "έλληνοκυπριακή διοίκηση".

Η μή χρησιμοποίηση της σημαίας από μέρος της πολιτικής καί της στρατιωτικής ήγεσίας μειώνει τό κέρος της ^{επιφανείας της ήρωϊκής} καί κατ'έπέκταση τήν ύπόσταση καί τήν ένότητα του κράτους τό όποϊον συμβολίζει.

Οι έλληνες άξιωματικοί βρίσκονται στην Κύπρο γιά νά μάς βοηθήσουν στόν άγώνα μας έναντίον των είσβολών καί όχι γιά νά κάμουν έλληνοτουρκικό πόλεμο. Αν ή θέση αύτή είναι σωστή, οι έλληνες άξιωματικοί βρίσκονται στό πλευρό των Κυπρίων συναδέλφων τους που άγωνίζονται νά άποστρέψουν τήν διχοτόμηση ή όποιαδήποτε άλλη λύση που θα οδηγούσε στην κατάρρευση του κυπριακού κράτους.

Δέν θα πρέπει νά δίνεται ή έντύπωση πώς είναι προτιμώτερο ή ελληνική σημαία νά σκεπάζη τά κυπριακά έρείπια παρά ή κυπριακή σημαία νά κυματίζει σε μιάν έλευθερη καί άνεξάρτητη Κύπρο. Μέχρι σήμερα έδώσαμε άρκετά έπιχειρήματα είς βάρος μας. Οι άντίπαλοι μας τά έχουν άμεταλλευτή, οι φίλοι μας μάς τά έχουν ύποδείξει, φτάνει πιά. Ίσως αξίζει νά άναφερθώ ότι πρόσφατα μερικά ίταλικά πλοίαρχα μπήκαν στό λιμάνι της Πάφου μέ τήν ελληνική σημαία στόν ίστό τους. Όταν τους ύποδείχτηκε ή σχετική παρατυπία, έδειξαν τής ελληνικές σημαίες στό λιμάνι, καί είπαν ότι δέν ήξεραν ότι άκόμα ύπάρχει κυπριακό κράτος αλλά είχαν τήν έντύπωση ότι "ή Κύπρος άποτελείται από ένα βόρειο τμήμα τουρκικό κι ένα νότιο ελληνικό".

Δέν χρειάζεται πολλή σκέψη γιά νά καταλάβη κανείς ότι ή χρησιμοποίηση της Σημαίας ύποβοηθά τήν κοινή γραμμή Λευκωσίας-Αθήνας καί καταπολεμά τήν τούρκικη προπαγάνδα. Άκόμα πιά πολύ βοηθά στην συνένωση του λαού καί έξυψώνει τήν άγωνιστικότητα του.

Όπως ^{στην} ~~και~~ καί ένας παλιός συγγραφέας, "ή σημαία είναι της πατρίδος τελεία έμψύχωση, άπτή έκπροσωπήσις καί πλήρης άπεικόνισις". Πράγματι στην περίπτωση της σημαίας μας δέν θα μπορούσε νά ύπάρξη πιά τέλειος συμβολισμός γιατί πάνω της βρίσκεται όλοκληρη ή Κύπρος, ή χρυσή πατρίδα γιά τήν όποία άγωνιζόμαστε. Βλέπουμε τόν Αδόστολο Αντρέα, τό Βαρώσι, τήν Κερύνεια, του Μόρφου που τόσο μάς έλειψαν

του; τελευταίου 9 μήνας.

Δέν είναι τυχαίο τό γεγονός ότι πάνω στό επίσημο σύμβολο του Κράτους ή κύπρου δέν είναι ούτε δίχρωμη ούτε πολύχρωμη, ότι δέν σημαίνονται ποτ' μπορεί νά υπάρχει ασφάλεια γιά τόν μουσουλμάνο, ποτ' πρέπει νά κυβερνά ή χριστιανός ποτ' πρέπει νά χτίση τό σχολείο του ή μαρωνίτης ή ή άρμένης. Άνάμεσα στους άνθρώπους ποτ' κατοικοῦν τήν μικρή χώρα δέν υπάρχουν ούτε όριζόντιες ούτε κάθετες γραμμές τοτ' χωρισμοτ' ποτ' κοροσπαθοῦν νά επιβάλλουν οι έφευρέτες των δύο κυπριακών κρατών ή οι θεωρητικοί τοτ' τεχνητοτ' μίσους. Είναι ή σημαία όλων των Κυπρίων, όλόκληρης τής Κύπρου, είναι ή σημαία μας.

Πέρα όμως από τήν πολιτική ή τήν συναισθηματική πλευρά, υπάρχει καί ή νομική πλευρά τής σημαίας.

Τό άρθρο 4 τοτ' συντάγματος αναφέρεται στη σημαία καί διαλαμβάνει τά εξής:-

ΑΡΘΡΟΝ 4.

1. Η Δημοκρατία έχει ίδιαν σημαίαν ούδετέρου σχεδίου καί χρώματος, τήν όποίαν επιλέγουσιν από κοινού ο Πρόεδρος καί ο Άντιπρόεδρος τής Δημοκρατίας.

2. Αί άρχαί τής Δημοκρατίας καί οί ουδέποτε νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ή οργανισμός κοινής ώφελείας ίδρυόμενος διά ή συμφώνως τω νόμω τής Δημοκρατίας άναρτώσι τήν σημαίαν τής Δημοκρατίας καί έχουνι τό δικαίωμα νά άναρτώσι κατά τάς έορτάς ταυτοχρόνως όμοῦ μετά τής σημαίας τής Δημοκρατίας τήν έλληνικήν καί τήν τουρκικήν σημαίαν.

3. Αί κοινοτικάί άρχαί καί τά ίδρύματα αύτών έχουνι τό δικαίωμα, νά άναρτώσι κατά τάς έορτάς ταυτοχρόνως όμοῦ μετά τής σημαίας τής Δημοκρατίας τήν έλληνικήν ή τήν τουρκικήν σημαίαν.

4. Πäs πολίτης τής Δημοκρατίας ή οί αδήποτε όργάνωσις άποτελοῦσα ή μή νομικόν πρόσωπον, έξαιρουμένων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, τής όποίας τά μέλη είναι πολίται τής Δημοκρατίας, έχουνι τό δικαίωμα νά άναρτώσιν επί τής κατοικίας ή τοτ' καταστήματος αύτών τήν σημαίαν τής Δημοκρατίας ή τήν έλληνικήν ή τήν τουρκικήν σημαίαν, άνευ οίουδέποτε περιορισμοῦ.

Η παράγραφος 1 αναφέρει άπλως ότι ή Δημοκρατία έχει δική τής σημαίας καί οτ' χρειάζεται νά οοο δανείζεται άλλες σημαίες.

Η παράγραφος 2 όμως αναφέρει κάτι πολύ πιο σημαντικό: ότι (α) όλες οι κυβερνητικές καί ήμικρατικές υπηρεσίες καθώς καί όλα τά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου είναι υποχρεωμένα νά χρησιμοποιούν τήν σημαίαν τής Δημοκρατίας (β) δικαιούνται νά χρησιμοποιούν άλλες σημαίες μόνον τές γιορτές καί έν πάση περιπτώσει μαζί μέ τήν σημαία τής Δημοκρατίας (γ) δέν δικαιούνται νά χρησιμοποιούν ποτέ μόνη της άλλη σημαία από τήν Κυπριακή. Από τήν παράγραφον 2 είναι επίσης ^{καί ποτ'} ~~καί ποτ'~~ ότι όλες οι κρατικές καί ήμικρατικές υπηρεσίες είναι

Υποχρεωμένοι (τό άγγλικό κείμενο λέει "shall fly") νά άναρτούν
τήν Κυπριακή σημαία με τήν έννοια ότι κάθε μέρω πρέπει νά κυμματί-
ζη στά κτίρια τους ή σημαία τής Δημοκρατίας.

Η παράγραφος 3 αναφέρεται στις κοινοτικές άρχές καί τά ιδρύματα τους καί καθορίζει τίς περιπτώσεις πού έχουν τό δικαίωμα νά άναρτούν άλλες σημαίες μαζί με τήν κυπριακή.

Η παράγραφος 4 δίνει στους ιδιώτες ή τίς οργανώσεις τό δικαίωμα νά χρησιμοποιούν όποιαδήποτε σημαία θέλουν. Είναι φανερόν ότι τόσον οί κυβερνητικές καί Ημικρατικές ύπηρεσίες όσον καί οί κοινοτικές σέ καμμιά περίπτωση δικαιούνται νά άναρτήσουν μόνη της άλλη σημαία άπό τήν Κυπριακή ^{καί} μόνο ~~σε~~ στις γιορτές μπορούν νά άναρτούν καί άλλη σημαία μαζί όμως με τήν Κυπριακή.

Μέ λέγα λόγια ή χρήση τής κυπριακής σημαίας είναι υποχρεωτική καί όλες οί κυβερνητικές ύπηρεσίες πού δέν άναρτούν τήν κυπριακή σημαία ~~παραβάνουν~~ τó σύνταγμα. Ένδεικτικά αναφέρεται ότι άπό μιά πρόχειρη έπισκόπηση πού έγινε στις 18 του ^{Απριλίου} ~~Μαΐου~~ διαπιστώθηκε ότι ή κυπριακή σημαία άπουσίαζε άπό τά πιο κάτω γραφεΐα ή ύπουργεΐα:

- Τό Γραφεΐον του Προέδρου τής Δημοκρατίας
- Τό Ύπουργεΐον Ύγείας
- " " Οίκονομικών
- " " Παιδείας
- " " Δικαιοσύνης
- " " Έσωτερικών
- " " Έξωτερικών
- " " Έμπορίου
- Τά Γραφεΐα τής Έπιτροπής Δημοσίας Ύπηρεσίας
- Τό Γενικό Νοσοκομείο
- Τό Κεντρικόν Έστυνομικόν Σταθμόν Λεμεσοϋ
- Τό Νοσοκομείο Λάρνακος.

Επίσης ~~έπί~~ ^{έπί} τά κτίρια πού χρησιμοποιούνται άπό τά διάφορα κυβερνητα καί τμήματα στη Λευκωσία κανένα δέν είχε σημαία.

Αντισυνταγματική δέν είναι μόνο ή παράλειψη άνάρτησης τής σημαίας αλλά καί ή άνάρτηση σημαίας διαφρετικής άπό τήν κυπριακή. Σάν παραδείγματα μπορεί νά αναφερθοϋν τό Ύπουργεΐον Παιδείας, τό Τμήμα Συνεργατισμοϋ, ό Κεντρικός Έστυνομικός Σταθμός Έθαλάσσας, ό Κεντρικός Έστυνομικός Σταθμός Λεμεσοϋ καί τά περισσότερα αν όχι όλα, τά σχολεία, όπου χρησιμοποιείται ή σημαία τής Έλλάδας.

Ἰνδευκτικὸν τῆς σημασίας τοῦ ἀποδίδεται στὴν σημαία εἶναι ὅτι στίς περισσότερες, ἂν ἔχει σ' ὅλες τὶς χῶρες προβλέπονται ποινές στίς περιπτώσεις προσβολῆς τῆς ἐθνικῆς ἢ τῆς σημαίας ξένου κράτους. Ἔτσι τὸ ἄρθρον 181 τοῦ ἐλληνικοῦ ποινικοῦ κώδικα ἀναφέρει:

"Με φιλάνειαν μέχρι οὗ ἐπιβ. τιμωρεῖται ὅστις δημοσίως περιθρβρίζει ἢ πρὸς ἐκδήλωσιν μίσους ἢ περιφρονήσεως ἀφαιρεῖ, βλάπτει ἢ παραμορφώνει ἔμβλημα ἢ σύμβολον τῆς κυριαρχίας τοῦ κράτους...".

Στὸν κυπριακὸ ποινικὸ κώδικα τίποτε δὲν ἀναφέρεται γιὰ τὴν σημαία, ἐνδεικτικὸν τοῦ πόσον ἀπασχόλησε τὸν νομοθέτη ὁ σεβασμὸς τῆς σημαίας τοῦ Κράτους. Δὲν ὑπάρχει ἐν τούτοις ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἀσεβεία πρὸς τὴν κυπριακὴν σημαία ἀποτελεῖ παράπτωμα τὸ ὁποῖον τιμωρεῖται βάσει ἄλλων ποινικῶν διατάξεων.

Ἄπό ὅτι ἔχει λεχθῆ πιὸ πάνω προβάλλει ἐπιτακτικὴ ἢ ἀνάγκη χρησιμοποίησης σὲ ὅσο τὸ δυνατὸ μεγαλύτερη κλίμακα, τῆς Σημαίας. Ὡς πρῶτο βῆμα θὰ πρέπει νὰ ἐφαρμοστοῦν οἱ πρόνοιες τοῦ συντάγματος ἀναφορικὰ μὲ τὶς κυβερνητικὰς καὶ κοινοτικὰς ὑπηρεσίες. Πρωταρχικῆς σημασίας εἶναι ἐπίσης ἡ χρησιμοποίηση τῆς Σημαίας σὲ ὅλα τὰ στρατόπεδα τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς καὶ ~~προπύλων~~ σὲ ὅλα τὰ σημεῖα ἀντιπαράταξης τῶν τουρκικῶν καὶ κυπριακῶν στρατευμάτων. Ὅσο γιὰ τὴν καθιέρωση τῆς Σημαίας στὴ συνείδηση τοῦ λαοῦ, ἡ "πορεία πρὸς τὴν Ἀμμόχωστο" ἀπέδειξε ὅτι ὁ Κύπριος ἄρχισε ἤδη νὰ ἀναγνωρίζῃ τὴν σημαία του.

3/05/75